

Sexuální výchova na školách

Jak to teda u nás opravdu vypadá

Dokumenty:

- Zdraví 21 – Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR (usnesení vlády č. 1046 ze dne 30.října 2002, aktualizováno usnesením vlády č. 936 ze dne 22. srpna 2007)
- program Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v České republice v období let 2008 - 2012schválen UV ze dne 11. února 2008 č.130
- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT 2009–2012, č.j. 37/ 2009–61.

Desatero MŠMT k sexuální výchově

- **Nic neměníme.** Sexuální výchova se bude na školách vyučovat dále, jako doposud.
- **Sexuální výchova se vyučuje a bude vyučovat** v celé škále předmětů (Člověk a jeho svět, Výchova ke zdraví, Rodinná výchova, Občanská výchova, Přírodopis, Biologie).
- **Rodina je prvním místem,** kde se žák dozvídá o sexu. Vztah matky a otce, hierarchie, rodinné vztahy, to vše také patří k sexuální výchově.
- **Učitel** je po rodině další osobou, která má žáka o vztazích a sexualitě poučit. Sex je důležitou součástí života každého z nás.
- **Distancujeme se od „sexuálního businessu“.** Naším cílem je pomáhat školám, žákům a studentům, ne soukromým firmám.
- **Chceme bránit zneužívání žáků a studentů soukromými firmami,** které se všemi prostředky snaží získat přístup do škol.
- **Peníze,** které chtějí soukromé firmy získat ze školství skrze výuku sexuální výchovy, **mají lepší využití** (platy učitelů, zlepšení podmínek výuky...).
- **Jsmo otevřeni různým názorům** na výuku sexuální výchovy. Zrušili jsme doporučení MŠMT pro příručku Sexuální výchova - vybraná témata. Necháváme však na školách, jestli ji použijí, či ne.
- **Učitelé jsou ti, kdo rozhodnou, ne soukromé firmy.** Jestli je příručka tak skvělá, jak o ní její autoři hovoří, pak ji jistě školy k výuce použijí.
- **Ministerstvo školství** v tomto ohledu nenavazuje na aktivity ministra Lišky a **nepodléhá lobbingu.**

Sexuální výchova dle MŠMT

- Sexuální výchova se na školách přednáší v dostatečném rozsahu
- Učí se jakou součástí různých předmětů
- Vyučující jsou dostatečně kompetentní pro výuku a výběr materiálů vhodných k výuce

Cíl

Zjistit, jak vypadá realita:

- co a v jakých předmětech se děti na ZŠ o sexualitě dozvídají
- Jak vnímají sexuální výchovu vyučující – co jim připadá složité, co snadné, co důležité, co zajímavé

Metody

- Dotazník pro žáky 2. stupně
- Dotazník + pro pedagogy

Respondenti

- Žáci a učitelé dvou základních škol ve střeďočeském kraji:
- 10 pedagogů 1. stupně
- 8 pedagogů 2 stupně
- 50 žáků 7. tříd
- 39 žáků 9. tříd

Výsledky:

Kantoři

Jakým tématům se při výuce věnuji?	1. stupeň	2. stupeň
Vztahy mezi muži a ženami	100 %	100 %
Pohlavně přenosné nemoci	50 %	50 %
Masturbace	50 %	25 %
Rodičovství	100 %	87 %
Průběh sexuálního styku	50%	63 %
Pohlavní orgány	40 %	25 %
Erekce, ejakulace, poluce	0 %	25%
Pohlavní identita	0 %	13 %
Antikoncepce	50%	87 %
Potrat (umělý, přirozený)	10 %	50 %
Homosexualita	70 %	87 %
Menstruace	60 %	87 %
Pohlavní zneužití - internet	30 %	20 %
Pohlavní zneužití	40 %	87%
Kde najít další informace či pomoc	100 %	100 %

Absolvoval jste nějaký kurz, seminář, apod., zabývající se výukou těchto témat?

- *100 % „ne“*

Uvítal byste takový kurz?

- *94% „ano“*

Co mne na této výuce baví?

- „Tvořivost dětí.“
- „Pozorovat reakce dětí a vědomí, že některé děti to berou jako normální lidské věci.“
- „Spíše než baví, bych zvolila jiný výraz.“
- „Podivně položená otázka. Nebaví mě to o nic více, než např. nervová soustava. Je příjemné vnášet ‚pubertákům‘ do této pro ně ‚jasné‘ problematiky nové poznatky a celou šíři informací včetně základů genetiky, určitých rizik atd.“

Co mi připadá obtížné?

- „Témata, která jsem nezaškrtla bych se bez předchozího hlubšího proškolení netroufla otevírat.“
- „Velmi intimní okruhy (neoznačené v předchozí otázce). Jde o citlivá témata, nevhodná k řešení před celou třídou.“
- „Některé okruhy nejsou vhodné k projednávání na úrovni učitel – žák.“
- „Některým tématům se snažím vyhnout a nechávám je spíše na rodičích. Řídím se hlavně dotazy dětí.“
- „Při dobrém výkladu není těžké celkem nic. Snad jen řada nových pojmů při úvodu do genetiky.“

Co by bylo dobré pozměnit?

- „Studijní materiály“
- „Proškolení“
- „Zvát externí lektory.“
- „To, že se řada kolegů snaží tuto látku ‚rychle‘ probrat a už se k tomu nevracet.“

Žáci

Odkud mají děti informace

	7. třída	9. třída
kamarádi	76%	89,50%
knížky, TV, časopisy	57%	52%
Rodiče	40%	32%
sourozenci	40%	32%
škola - výuka	12%	37%
škola - beseda	36%	16%
nikde	4%	0%
jiné	0%	10,50%

Odkud mají děti/lidé informace

	7. třída	9. třída	Weiss, Zvěřina 2003, ♂	Weiss, Zvěřina 2003, ♀
kamarádi	76%	89,50%	42 %	33 %
knížky, TV, časopisy	57%	52%	28 %	34 %
škola - výuka	12%	37%	7 %	10 %
škola - beseda	36%	16%		
rodiče	40%	32%	6 %	12 %
sourozenci	40%	32%	--	--
nikde	4%	0%	6 %	10 %
jiné	0%	10,50%	1 %	1 %

O čem by chtěli více informací:	7.třída	9.třída
Vztahy mezi muži a ženami	60 %	44 %
Pohlavně přenosné nemoci	56 %	28 %
Masturbace	52 %	36 %
Rodičovství	48 %	24 %
Průběh sexuálního styku	48 %	36 %
Pohlavní orgány	44 %	16 %
Erekce, ejakulace, poluce	44 %	28 %
Pohlavní identita	37 %	20 %
Antikoncepce	32 %	12 %
Potrat	32 %	24 %
Homosexualita	32 %	28 %
Menstruace	20 %	16 %
Pohlavní zneužití - internet	13 %	20 %
Pohlavní zneužití	11 %	44 %
Kde najít další informace či pomoc	3 %	24 %

Na diskuzi o sexuálních tématech

	7. třída	9. třída
těší	60 %	23 %
něco mezi	20 %	27 %
netěší	12 %	23 %
Je to fuk	8 %	27 %

Co to je homosexuál?

- „Člověk, který má zájem o člověka stejného pohlaví“
- „Má rád stejné“
- „Muž, který má rád muže a třeba o tom ani neví“
- „♂+♂
♀+♀“
- „To je kluk, kterého přitahujou kluky.“
- „Chlap, který se ztratil v sexuální orientaci.“

Mohou u nás homosexuálové uzavřít registrované partnerství?

	7. třída	9.třída
Ano	84 %	48 %
Ne	12 %	24 %
Nevím	4 %	4 %
Bez odpovědi	0 %	24 %

Je možné, že někdo, kdo je homosexuál má děti? Vysvětli.

	7.třída	9.třída
Adopce	84 %	64 %
Dříve žil se ženou	12 %	8 %
„Ano“ bez vysvětlení	4 %	8 %

„Nemůže, pokud si neřekne, že bude chvíli žít se ženou.“

„Adopce nebo jde do spermobanky.“

„Adoptují ženu, dokud jim ho nedá a pak už můžou mít homosexuálové dítě.“

Jak se člověk může bránit před nakažením HIV?

- Kondom
- Kondom + výběr partnera
- „Kondom, zkontrolovat si s kým souložím.“
- „Použít kondom nebo se zeptat, jestli není nakažen HIV.“
- „Pohlavní styk v čistém prostředí a s pomocí antikoncepce.“
- „Šprckou, která není probodaná špendlíky.“

Na co by učitel při debatě o těchto tématech neměl zapomenout?

- Slušné chování
- Diskrétnost, pochopení
- „Neměl by říkat sprosté věci“
- „Na pornovideo“
- „Nemluvit konkrétně k věci.“
- „Na to, že jsme v pubertě.“
- „Varovat nás“
- „Vědomí, že jsme nadrženci“
- „Já nevím, asi otevřít okno.“

Děkuji za pozornost!